Medical Education Journal
Education Development Center of Babol University of Medical Scieneces
e-ISSN:2345-5497 p-ISSN:2322-4940
مجله آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

A Narrative Review of Nursing Ethics and Its Reasoning from the Perspective of Students in This Field

Bardia Hedayatpour[1], Narges Rahmani[2], Sedigheh Baleghi Damavandi[3*]

1. Student Research Committee, Islamic Azad University, Babol Branch, Babol, Iran.
2. Department of Nursing and Midwifery, Faculty of Medical Sciences, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran.
3. Vice President of Research and Technology, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.

Article Info

Article Type:

Review Article

Received:
12 Jan 2026

Revised:
26 Apr 2026

Accepted:
7 Jun 2026

Published online:
21 Jul 2026

ABSTRACT

Background and Objective: Nursing is one of the most important fields in the country's health care systems. The main goal of the nurse is to directly ensure the patient's health and recovery, along with related indicators. This realization is possible only if it is implemented through scientific and practical care and adherence to ethical principles and practices.

Methods: In this review study, keywords related to ethics, nursing ethics, and student reasoning were extracted. Each item with the keywords 'ethics', 'nursing', 'Estalal', and 'student' was searched in internationally recognized databases, including Scopus, Google Scholar, ScienceDirect, PubMed, ProQuest, and Elsevier. Over the past ten years, 150 articles were retrieved, 70 were excluded, and finally, 50 articles were reviewed. Of these, 30 were included in the study due to their relevance.

Findings: The findings showed that a significant part of nursing ethics and student reasoning in this field is supported by scientific evidence. This includes observing ethical principles and rules, student reasoning, institutionalizing the code of ethics among students, and informing them about professional life.

Conclusions: The present study showed that students should attend ethics workshops upon entering the university each semester, and that the code of ethics should be included in their courses. Although nursing students may face ethical dilemmas in clinical settings, they can gain valuable experience over time by taking various workshops.

Keywords: *Ethics, Nursing, Student Reasoning*

Cite this article: Hedayatpour B, Rahmani N, Baleghi Damavandi S. A Review of Nursing Ethics and its Reasoning from the Perspective of Students in This Field. Medical Education Journal. 2026; 15: e10.

© The Author(s).
Publisher: Babol University of Medical Sciences

*Corresponding Author: Sedigheh Baleghi Damavandi
Address: Vice President of Research and Technology, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.
Tel: +98 (1132207918) **E-mail:** universityshora@gmail.com

Medical Education Journal
Education Development Center of Babol University of Medical Scieneces
e-ISSN:2345-5497 p-ISSN:2322-4940
مجله آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

مروری روایتی بر اخلاق پرستاری و استدلال آن از دیدگاه دانشجویان این رشته

بردیا هدایت پور[۱]، نرگس رحمانی[۲]، صدیقه بالغی دماوندی[۳]*

۱. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل، بابل، ایران.
۲. گروه پرستاری و مامایی، دانشکده علوم پزشکی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران.
۳. معاونت تحقیقات و فناوری، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
مقاله مروری

دریافت:
۱۴۰۴/۱۰/۲۲

اصلاح:
۱۴۰۵/۲/۶

پذیرش:
۱۴۰۵/۳/۱۷

انتشار:
۱۴۰۵/۴/۳۰

چکیده

سابقه و هدف: رشته پرستاری یکی از مهمترین رشته در سیستم های خدمات بهداشتی- درمانی کشور می باشد. هدف اصلی و مهم پرستار بطور مستقیم تأمین سلامت و بهبودی بیمار و شاخص های مرتبط با آن است. این تحقق درصورتی امکان پذیر می شود که، تنها از طریق مراقبت‌های علمی و عملی، به همراه رعایت اصول و آیین اخلاقی اجرا شود.

مواد و روش ها: در این مطالعه مروری کلید واژه های مرتبط با اخلاق اخلاق پرستاری و استدلال دانشجو استخراج گردید. تک تک موارد همراه با کلید واژه های اخلاق، پرستاری، استلال، دانشجو در پایگاه های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی شامل Scopus Google scholar Science Direct, Pubmed, Proqust, Elsevier,, ۱۵۰ مقاله بازیابی شد که ۷۰ مقاله حذف و درنهایت ۵۰ مقاله مورد نقد و بررسی قرار گرفت که ۳۰ مقاله به علت مرتبط بودن وارد مطالعه شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد بخش قابل توجهی از اخلاق پرستاری و استدلال دانشجویان این این رشته دارای شواهد علمی است که شامل، رعایت اصول و ضوابط اخلاقی، استدلال دانشجویان، نهادینه کردن آیین نامه اخلاقی در بین دانشجویان و آگاه نمودن آنها برای زندگی حرفه ای می باشد.

نتیجه گیری: درمطالعه حاضر نشان داده شد، دانشجویان باید با بدو ورود به دانشگاه در هر ترم بصورت متئوالی کارگاه های اخلاق را بگذرانند و آیین نامه اخلاق در درس آنها گنجانده شود. اگرچه دانشجویان پرستاری ممکن است در محیط های بالینی با معضلات اخلاقی روبرو شوند اما به مرر زمان و با بدست آوردن تجربیات بیشتر همچنین گذراندن کارگاه های مختلف می توانند تجربریات زیادی کسب کنند.

واژه‌های کلیدی: *اخلاق، پرستاری، استدلال دانشجو*

استناد: بردیا هدایت پور، نرگس رحمانی، صدیقه بالغی دماوندی. مروری بر اخلاق پرستاری و استدلال آن از دیدگاه دانشجویان. مجله آموزش پزشکی ۱۴۰۵؛ ۱۵: e۱۰.

© The Author(s)
Publisher: Babol University of Medical Sciences

* مسئول مقاله: صدیقه بالغی دماوندی آدرس: ایران، بابل، دانشگاه علوم پزشکی بابل، معاونت تحقیقات و فناوری
تلفن: ۰۱۱۳۲۲۰۷۹۱۸ رایانامه: universityshora@gmail.com

سابقه و هدف

پرستاری به عنوان یک رشته مستقل می باشد که مهمترین شاخه های مهم در علوم پزشکی محسوب می شود (۱). همچنین یکی از ارکان مهم در نظام پزشکی و جامعه سلامت می باشد که هدف اصلی و مهم آن ارائه خدمات مورد نیاز مراقبت، درمان و توانبخشی در سطح بالای استاندارد در جهت حفظ و ارتقای سلامت بهداشتی است (۲). اصول و عملکرد پرستاران نشان دهنده تعهد آنها در مقابل جامعه ای که در آن ندگی میکنند می باشد (۴) و در این راه متعهد می شوند تا بصورت اصولی و صحیح با حفظ راعایت حقوقی و معنوی مطابق با آیین نامه اخلاق پرستاری و با عملکرد صحیح بر اساس استانداردهای حرفه ای خود عمل نمایند، همچنین به رفاه حال بیماران و سلامت روحی و جسمی آنان توجه کامل داشته باشند در تمام مسیر خدمت خود در هر موقعیت زمانی و مکانی با تاکید بر اصول اخلاق پرستاری در جهت حفظ و ارتقاء حرفه خود تلاش می کنند که دانستن اصول و آیین نامه اخلاق پرستاری نقش مهمی در این مسیردارد (۵). انتشار اصول و عملکرد حرفه ای پرستاران تنها از طریق تأکید بر آموزش مبانی اخلاقی به دانشجویان در در مرحله از تحصیل آنان تنها راه اعتماد جامعه به این حرفه است که یکی از مولفه های مورد نیاز جهت ارائه مراقبت درمانی با کیفیت می باشد. استلال درست در این حیطه موجب هدایت و عملکرد آنان می شود تا به وظیفه خود به درستی عمل کنند و از اولویت های مهم حمایت کنند. قابل ذکر می باشد، توجه به این نکته مهم و ضروری است که تعامل بین دانشجویان پرستاری، استاد و دانشجو، همکلاسی ها و همچنین کارکنان درمانی با دانشجویان در بازه زمانی بازآموزی میتواند نقش مهمی در عملکرد اخلاقی آنان در دوران کاری پرستاران داشته باشد (۶). امروزه محیط های بهداشتی و درمانی سریعاً در حال تغییر و تحول می باشد و پرستاران با مشکلات زیاد و پیچیدهای روبرو هستند. تغییرات در زمینه اجتماعی و اقتصادی در زمینه مراقبت های بهداشتی موجب پیچیده تر شدن مسائل اخلاقی شده است، که حل این مشکل از هر زمان دیگری دشوارتر است. که پرستاران بیشتر در خطر تضاد اخلاقی، قرار دارند، احترام به بیمار, آموزش به بیمار, احترام به همکاران تیم درمان, وظیفه شناسی, ارتقا دانش و توانمندی حرفه ای, مدیریت تعارضات منافع, تعهد به صداقت, تعهد به رازداری, تعهد به عدالت, ارتقا کیفیت مراقبت از بیمار, از محورهای اخلاق در تعهد به حفظ حیثیت پرستاری می باشد (۶و۷). لذا مطالعه حاضر با هدف مروری بر اخلاق پرستاری و استدلال آن در بین دانشچویان این رشته مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش ها

مطالعه حاضر بررسی در سه مرحله انجام شد مرحله اول جسجوی مقالات بدون در نظر گرفتن محدودیت زمانی انجام شد. مرحله دوم به غربالگری اولیه مقالات تخصیص داشت که در طی آن مقالات تکراری، خارج از حوزه تحقیق حذف شدند و مرحله سوم مقالات مرتبط با حوزه مورد تحقیق برای ورود به مطالعه انتخاب گردید (نمودار ۱).

هدف این مطالعه‌ی مروری (Narrative Review) ارائه تحلیل کلی در مورد متون مرتبط با آیین نامه اخلاق پرستاری و بررسی سطح استدلال اخلاقی دانشجویان پرستاری می باشد. که پس از تصویب در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی بابل با کد اخلاق: IR.MUBABOL.REC.1404.098 انجام شد در مطالعه مروری نظامند به منظوردستیابی به مستندات و شواهد علمی مرتبط با موضوع مورد مطالعه، جست‌جوبه زبان های فارسی و انگلیسی در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی شامل Scopus, Google scholar, Science Direct, Pubmed, Proqust, Elsevier, منتشر شده‌اند و پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی Magiran, Iran medex برای مقاله‌هایی که در حیطه اخلاق پرستاری، استدلال پرستاری منتشر شده‌اند انجام گرفت. ۱۵۰ مقاله بازیابی شد که ۷۰ مقاله حذف در مجموع ۵۰ مقاله بازبینی گردید. پس از بررسی دقیق ۳۰ مطالعه مرتبط با اخلاق پرستاری و استدلال دانشجویی مورد ارزیابی قرار گرفت.

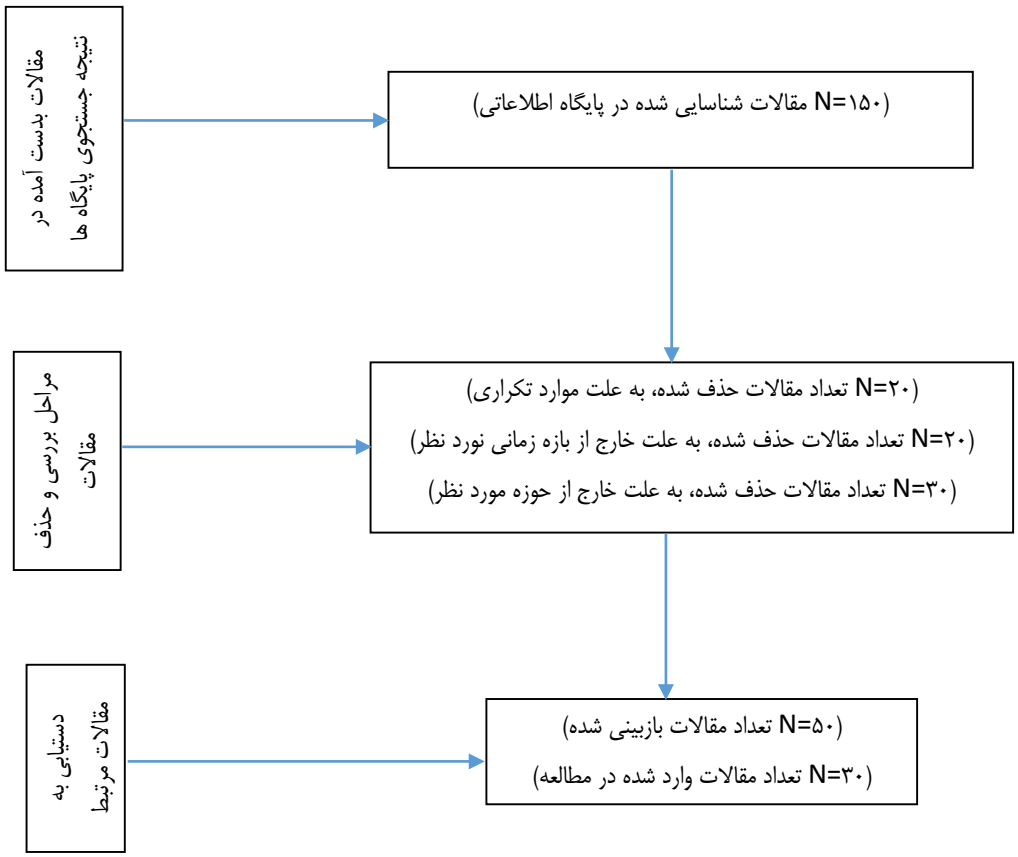

یافته ها

۱۵۰ مقاله مورد بررسی قرار گرفت. معیار ورود مطالعه، مقالات پژوهشی، دیدگاه پرستاران نسبت به اخلاق پرستاری، مقالات منتشر شده در بازه زمانی مشخص، مقالات فارسی و انگلیسی، مطالعاتی که به استدلال و نگرش دانشجویان پرستاری مربوط باشد. معیار خروج در این مطالعه مقالاتی مرتبط با اخلاق سایر رشته های پزشکی، آموزش بالینی پرستاری بدون در نظر گرفتن جنبه های اخلاقی آن، غیر علمی بودن مقالات بدون پشتوانه پژوهشی و همچنین گزارش خبری بود. که ۷۰ مقاله به علت تکراری بودن، خارج از بازه زمانی بودن، خارج از حوزه مورد نظر بودن، حذف شد. در نهایت ۵۰ مقاله بازبینی شد که۳۰ مقاله به علت مرتیط بودن وارد مطالعه شد.

با توجه به مطالب بدست آمده، مقاله به بخش های مختلف تقسیم شده است

مختصری از آیین پرستاری و آیین اخلاقی آن

رشته پرستاری یکی از شاخه های مهم در پزشکی می باشد و مهمترین رکن در سیستم بهداشتی و درمانی در کشور می باشد (۸). که اگر این توام با اخلاق باشد شکل بهتری می گیرد و می تواند تاثیر بیشتری بر سلامت و شاخص های مرتبط با آن داشته باشد. تدوین راهنمایی آیین اخلاق در حوزه پرستاری یکی از مهمترین الویت های سلامت هر کشور است که این امر موجب شد آیین اخلاق پرستاری مورد توجه قرار بگیرد (۹). پرستاران، جدا از تخصص در رشته خود، در فعالیت‌های حوزه کاری هم با چالش‌های اخلاقی مواجه هستند، که برای تصمیم‌گیری نیازمند دانش فردی و مشاوره گروهی می باشند حساسیت‌های اخلاقی در حوزه کاری پرستاران یکی از الزامات مهم در عملکرد پرستاران است (۱۰). که مستلزام آن است که از مبانی و متون مربوط به آیین اخلاق پرستاری اطلاع کامل داشته باشند این بهتر است از بدو ورود به دانشگاه در دروس دانشگاهی بصورت مستمر تدریس گردد.. البته، چالش‌هایی که هر پرستار

ممکن است با آن مواجه شود در هر فرهنگی متفاوت است. دانستن متون اخلاق پرستاری به‌طور مستقیم بر عملکرد پرستاران در مراقبت های درمانی تمرکز دارد. در واقع انجام هریک از وظائف پرستاری، ممکن است مقولات بحث برانگیز اخلاقی ایجاد شود (۱۱). در تمامی متون پرستاری به نوعی به اخلاق اشاره می شود که پرستار در حین مراقبت از بیمار باید اصول و مقرارات اخلاقی را رعایت کند. آیین اخلاق پرستاری و مراقبت با هم آمیخته است (۱۰ و ۱۱). عملکرد پرستاران در مراقبت از بیماران و حمایت از آنان در ذات این رشته نهفته است. توجه به بیمار صرفنظر از وضع اقتصادی و اجتماعی، نژاد و مذهب، فرهنگ و یا ماهیات بیماری آنان از بدیهیات این حرفه است. بنابراین، پرستاران از این دیدگاه ذاتاً کاری اخلاقی بر عهده دارند (۱۲).

استدلال اخلاقی پرستار

پرستار باید قادر باشند در مراقبت از بیمار شایستگی های اخلاقی را در محیط های درمانی داشته باشد چون جزء یکی از اهداف اصلی این رشته مقدس می باشد. تصمیم گیری درست و آگاهی از اخلاق پرستاری جزئی جداناپذیر از هم هستند (۱۳). پرستاران باید در سطوح بالایی از استلال اخلاقی باشند تا توان رعایت حقوق معنوی بیماران را داشته باشند. که بنظر می رسد مستلزم آن می باشد تا در دوران دانشجویی به این استدلال رسیده باشند (۱۴).

متغیرهای اساسی در اخلاق پرستاری و استدلال اخلاقی آنان:

- ویژگی‌های فردی مانند: سن، جنس، اعتقاد، شخصیت
  - سن: بنظر می رسد با بالا رفتن سن در حین کار تجربه هم بالا می رود، همینطور استدلال اخلاقی هم بالا مر رود و این موضوع به این دلیل است با بالا رفت سون و تجربه، دیدگاه آنان نسبت به اخلاق بهتر می شود و در طول زمان تجربه بهتری در این زمینه کسب می کنند.
  - جنس زنان در مقایسه با مردان در برخی ابعاد استدلال اخلاقی بالاتری دارند. البته این یافته ها قطعی نمی باشدو نیاز به پژوهش های بیشتری دارد.
  - اعتقاد: اعتقاد می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر دیدگاه فرد نسبت به موازین اخلاقی و ارزش‌های اخلاقی داشته باشد.
  - شخصیت: ویژگی‌های شخصیتی مانند همدلی و مهربانی، مسئولیت‌پذیری، صداقت بر استدلال اخلاقی فرد تأثیر است.
- آموزش های مرتبط:
  - کارگاه های آموزشی اخلاق: کارگاه های آموزشی اخلاق به فرد کمک می کند تا اصول و موازین اخلاق بهتر و بیشتر آشنا شود و استمرار این کارگاه ها منجر به بالا رفتن رعایت اصول اخلاق و در نتیجه به استلال آن کمک شایانی می کند.
  - تجربیات بالینی: دوره های کارآموزشی به دانشجویان پرستاری کمک می کند تا در محیط بالین بیشتر با مسئل اخلاقی مرتبط با آن آشنا شود و در این مسیر تجربه خوبی کسب می کند. و در عمل از مهارت استلال اخلاقی خود باستفاده کند.
  - اساتید اخلاق: اساتید اخلاق الگوی مهمی بر عمل دانشجویان دارد و به دانشجویان در یادگیری اخلاق پرستاری و به بالا بردن سطح معلومات اخلاقی کمک شایانی می کنند.
- محیط آموزشی:

- بیمارستان: محیط های بیمارستانی یا مراکز درمانی تاثیر قابل ملاحظه ای بر رفتار اخلاقی دانشجویان دارد. محیط امن به دانشجویان کمک می کند تا بهتر در مورد مسائل مختلف با هم مشورت کنند و یک تصمیم درست بگیرند.
- استرس و فشار کار: تامین نیروی انسانی، ایجاد محیط امن، انعطاف در شیفت ها، فشار کاری زیاد، حمایت از پرسنل کادر درمان، ایجاد امنیت در محیط کار و اعتماد به نفس بالا می‌توانند بر توانایی پدانشجویان پرستاری و پرسنل کادر پرستاری در تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر بگذارند. مدیریت درست نه تنها به بهبود سلامت روان پرسنل پرستاری و دانشجویان رشته پرستاری کمک می‌کند، بلکه باعث افزایش و بهبود کیفیت مراقبت از بیماران و کاهش خطاهای پزشکی می‌شود.

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان داد که در اکثر مطالعات بررسی شده، دانشجویان پرستاری از نظر اخلاقی در مقایسه با پرستاران در سطح بالاتری استدلال می‌کنند. آموزش مستمر مفاهیم و آیین نامه اصول اخلاق پرستاری به رشد استدلال اخلاقی دانشجویان کمک شایانی می کند. که می توان گفت بین تجارب بالینی و توانایی استدلال اخلاق رابطه معکوس وجود دارد. بنابراین، لازم است اقدامات لازم جهت بهینه سازی محیط‌های بالینی و آموزش مسائل اخلاق پرستاری در جهت بالا بردن هر چه بیشتر توانایی استدلال اخلاقی پرستاران و دانشجویان پرستاری به‌کار بسته شود تا تصمیمات و عملکرد پرستاران بر اساس اصول اخلاقی در سطح بالای اتخاذ شود. درمطالعه حاضر نشان داده شد که دانشجویانی که در خوابگاه زندگی می کنند نسبت به دانشجویانی که در خارج از خوابگاه زندگی می کنند، نمره ملاحضات بالینی بالاتری دارند زیرا بنظر می رسد دانشجویانی که در خوابگاه زندگی می کنند از تعامل بیشتری برخوردارند. پرستاران به عنوان یکی از اجزای مهم و کلیدی در نظام سلامت هستند و با توجه به نقش مهم آنان در مواجهه با بیماران در معرض تصمیم گیری های هم اخلاقی قرار دارند. که بدون دانش کافی در اخلاق، ممکن است منجر به عدم تامین نیاز گیرندگان خدمات شوند از طرفی ممکن است پرستاران دچار استرس و تنیدگی اخلاقی شوند. با توجه به اینکه یادگیری اصول و قوانین اخلاق در نظام سلامت باید با در نظر گرفتن نیاز مخاطبان آن باشد ضرورت دارد به تدوین اولویت ها با روشی علمی توجه کرد. مهمترین دیدگاه پرستاران نسبت به اخلاق، ارزش های اخلاق پرستاری، آموزش اخلاق پرستاری، اخلاق مدیریتی، رعایت حقوق مادی و معنوی پرستاران، رعایت حقوق مادی و معنوی بیماران، تصمیم گیری درست در حین کار، رازداری، حقیقت گویی، رابطه خوب بین همکاران است. در مطالعه Koohi (2016) و همکاران بیان شد، پرستارانی که در تصمیم گیر هایشان ضعف دارند، معمولا از استدلال اخلاقی پایینی برخوردارند (۱۵). قادر مرزی و همکاران (۱۴۰۰) نشان دادند که نمره استلال اخلاقی دانشجویان پرستادی در سطح مطلوبی نمایاشد و همچنین ملاحظات اخلاقی در سطح متوسطی قرار دارد (۱۶). در مطالعه dinc و همکاران (۲۰۱۳) نشان داد بیشتر دانشجویان برای تصمیم گیری اخلاق با مشکل مواجه هستند (۱۷). در مطالعه Sinclair و همکاران نشان داد دانشجویان پرستاری در موقیت های چالشی قادر به تصمیم گیری درست نمی باشند و ممکن است دچار شک و تردید شوند (۱۸). مطالعه نمدی و همکاران (۲۰۱۹) و قادر مرزی و همکاران (۲۰۲۱) همسو بود آنان نشان دادن نمره استلال اخلاقی دانشجویان پرستاری متوسط (بین ۴۳ تا۴۴) می باشد (۱۹). در مطالعه یساقی و همکاران (۲۰۲۲) استدلال اخلاقی پرستاران و دانشجویان پرستاری تفاوت معنا داری ندارند. اما آموزش اصول و قوانین اخلاقی باید بطور جدی و به صورت مستمر از بدو ورود به کار گرفته شود (۲۰). رفتن سابقه در جهت تصمیگیری اخلاقی به قوانین و هدف های بیمارستان توجه بیشتری دارند. شغل پرستاری نیاز به حرفه ای بودن دارد. زیرا باید اعتماد بیماران را جلب کند. بدین جهت دانشجویان پرستاری باید از همان ابتدا با اخلاق پرستاری آشنا شوند تا بتوانند خدمات خود را با توجه به کرامت انسانی و با داشتن اخلاق ارائه دهند و از حریم خصوصی بیماران محافظت کنند. پرستاران باید مسئولیت و پاسخگویی عملکرد خود در قبال بیماران بر عهده بگیرند. لذا دانشجویان پرستاران باید بهتر ین نگرش، مهارت و دانش خود را در طول تمرین خود به کار گیرند. اگرچه دانشجویان پرستاری ممکن است در

محیط های بالینی با معضلات اخلاقی روبرو شوند اما به مرر زمان و با بدست آوردن تجربیات بیشتر همچنین گذراندن کارگاه های مختلف می توانند تجربریات زیادی کسب کنند. در مطالعه نظری و همکاران (۲۰۲۴) پرستاران به ارزش های حرفه ای خود بسیار پایبند هستند و هویت حرفه و علاقه دانشجویان پرستارای می تواند به استدلال اخلاقی آنان کمک شایانی کند از مهمترین مواردی که ممکن است تاثیر زیادی در استدلال اخلاقی داشته باشد. بحث باورهای فرهنگی می باشد (۲۱). از نظر فضل جو و همکاران، دانشجویان پرستاری برای داشتن استلال اخلاقی نیاز به برنامه ریزی مناسب در طول تحصیل و ارائه راه کارهای درست توسط برگزاری کارگاه می باشد (۲۲). در مطالعه آرزو فرد و همکاران (۲۰۲۲) تغیر و تحول در روش های آموزشی اخلاق پرستاری موجب بالا رفتن استدلال اخلاقی دانشجویان پرستاری خواهد شد (۲۳). حضور مستمر دانشجویان رشته پرستاری در محیط های آموزشی و حرفه ای اخلاقی که بصورت صادقانه و حرفه ای در چالش های اخلاقی شرکت می کنند بهتر می توانند در حیطه مسئولیتی، تصمیم گیری صحیح و درست و همچنین مراقبت های پرستاری عملکرد مناسب و خوبی داشته باشند و مدیرتی موثر در چالش های اخلاقی داشته باشند. در مجموع یافته‌ها نشان داد که دانشجویان پرستاری به طور کلی از اصول و موازین اخلاقی آگاه هستند، اما در مواجهه با چالش‌های اخلاقی واقعی، نیاز به راهنمایی بهتری دارند. توسعه و پیشرفت مهارت در استدلال اخلاقی نیازمند رویکرد آموزشی درست، منظم و یکپارچه، نظیر آموزش نظری، تجربیات عملی، و بازتاب بر روی تجربیات اخلاقی است اخلاق پرستاری و استدلال آن از مهارت‌های مهم و ضروری برای دانشجویان این رشته می باشد. با این وجود، برنامه‌های آموزشی باید به گونه‌ای طراحی شود که دانشجویان پرستاری در زمان مواجهه با مسائل اخلاقی در محیط بالین آمادگی کامل داشته باشند.

درضمن پیشنهاد می گردد دوره های آموزشی اخلاق در واحد های بیشتری در برنامه درسی پرستاران گنجانده شود، برای تقویت استدلال اخلاقی دانشجویان پرستاری از روش های شبیه سازی و مطالعات موردی استفاده شود، حمایت از دانشجویان پرستاری از طریق مربیان در محیطی امن و ایجاد فرصت مناسب برای تحلیل و ارزیابی تجربیات اخلاقی خود در محیط بالینی.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از دانشگاه علوم پزشکی بابل بابت حمایت های مالی و غیرمالی از این پژوهش تشکر و قدردانی می نمایند.

References

1. Rezapour-Nasrabad R. Investigating the impact of mind mapping and speech on creativity in nursing students. BMC nursing. 2025 Mar 31;24(1):341.
2. Shahu S, Ghewade B, Kanyal D. Pillars of excellence, in healthcare and hospital management: A narrative review on the importance of non-clinical services. Multidisciplinary Reviews. 2025;8(3):2025093-.
3. Adams C, Walpola R, Iqbal MP, Schembri A, Harrison R. The three pillars of patient experience: identifying key drivers of patient experience to improve quality in healthcare. Journal of public health. 2024 Jan 8:1-9.
4. Alijani O, Mohammadian HD, Saadat PK, Moghaddam MR. Small and medium-sized enterprises in health sector implementation and mapping the future developed education health based on seven pillars of sustainability. Health Professions Education and Research. 2024 Jun 10;2.
5. Ellis P. Understanding ethics for nursing students.
6. Shadi AZ, Zohreh V, Eesa M, Anoshirvan K. Moral sensitivity of nursing students: a systematic review. BMC nursing. 2024 Feb 6;23(1):99.
7. Kaşıkçı M, Yıldırım Z. Interventions to improve ethical decision-making skills in nursing students: a systematic review. Nursing ethics. 2025 Mar;32(2):486-97.
8. Thabane A, Saleh S, Pallapothu S, McKechnie T, Staibano P, Busse JW, Calic G, Sonnadara R, Parpia S, Bhandari M. Creativity research in medicine and nursing: A scoping review. Plos one. 2025 Jan 8;20(1):e0317209.
9. Juujärvi S, Tetri B. Care and justice reasoning in nurses' everyday ethics. Nursing Ethics. 2025 Jan 5:09697330241312379.
10. Rasesemola RM, Molabe MP. Enhancing student nurses' ethical skills via simulation-based learning: barriers and opportunities. BMC nursing. 2025 Feb 7;24(1):147.
11. Huang M, Ouyang Y, Huang Q, Xu G. Understanding Moral Courage From Nurse Leaders' Perspectives: A Qualitative Exploration. Journal of Nursing Management. 2025;2025(1):6468962.
12. Hosseini Choupani SS, Ghaffari S, Jafari H, Bazarafshan M, Gholampour MH. Professional ethics and ethical challenges related to nurses and patients: A narrative review. Journal of Nursing Reports in Clinical Practice. 2024 Aug 13;3(4):383-9.
13. Amin SM, El-Sayed AA, Alsenany SA, Atta MH, Morsy OM, Asal MG. How Clinical Reasoning and Decision-Making Competences Influence the Provision of Empathic Care Among Nursing Students?. Teaching and Learning in Nursing. 2025 Jan 25.
14. Khazaei MR, Moradi E, Barry A, Keshavarzi MH, Hashemi A, Ramezani G, Zabihi Zazoli A, Farzadnia F. Effect of flipped classroom method on the reflection ability in nursing students in the professional ethics course; Solomon four-group design. BMC Medical Education. 2025 Jan 13;25(1):56.
15. Koohi A, Khaghanizade M, Ebadi A. The relationship between ethical reasoning and demographic characteristics of nurses. Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine. 2016 May 10;9(1):26-36.

16. Ghadermazi M, Shamsaei F, Sadeghian E. Investigation of ethical reasoning and related factors in nursing students of Hamadan University of Medical Sciences in 2020. Journal of Nursing Education. 2021 Apr 10;10(2):33-41.
17. Cerit B, Dinç L. Ethical decision-making and professional behaviour among nurses: a correlational study. Nursing ethics. 2013 Mar;20(2):200-12.
18. Sinclair J, Papps E, Marshall B. Nursing students' experiences of ethical issues in clinical practice: A New Zealand study. Nurse education in practice. 2016 Mar 1;17:1-7.
19. Namadi F, Hemmati-Maslakpak M, Moradi Y, Ghasemzadeh N. The effects of nursing ethics education through case-based learning on moral reasoning among nursing students. Nursing and Midwifery Studies. 2019 Apr 1;8(2):85-90.
20. Yasaghi Z, Sanagoo A, Behnampour N, Nasiri H, Roshandel G, Jouybari L. Comparing Ethical Reasoning of Nurses Working in the Intensive Care Units and Nursing Students in Dealing with Ethical dilemmas.
21. Nazari AM, Borhani F, Zare-Kaseb A, Yousofvand V, Abbaszadeh A. The relationship between moral reasoning and nurses' professional values in undergraduate nursing students: a descriptive-correlational study. BMC Medical Education. 2024 Aug 19;24(1):889.
22. Seyedeh Elham Fadljoo, Abbas Abbaszadeh, Laleh Loghmani. Comparison of ethical reasoning of nursing students and nurses in Meybod city in dealing with ethical dilemmas. Journal of Medical-Scientific Research Ethics.;12(43):1-9.
23. Fard, Arezo, Sadat Hosseini, Akram Sadat, Kazemnejad, Anoushirvan. The effect of storytelling through simulation on reasoning and moral sensitivity of nursing students at Tehran University of Medical Sciences. Education and Ethics in Nursing. 2022 Mar 21;11(1-2):55-64.